

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžp/32/2012
Identifikačné číslo spisu:	1009201526
Dátum vydania rozhodnutia:	16.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Poláčková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1009201526.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Poláčkovej PhD. a členov senátu JUDr. Eleny Kováčovej a JUDr. Jozefa Milučkého, v právnej veci žalobcov: 1/ Európa Business Center, a.s., IČO: 36 634 611, Na Troskách 26, Banská Bystrica, zastúpený advokátom: Mgr. Ján Garaj, advokátska kancelária HMG&PARTNERS a. s., Štefanovičova 12, Bratislava, 2/ SAD, Banská Bystrica, a.s., Partizánska cesta 97, Banská Bystrica, zastúpený: JUDr. Ďurčeková, s.r.o. Námestie Slobody, Banská Bystrica, proti žalovanému: Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky, Námestie Slobody 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.: 13677/2009-SŽDD/z. 36133 z 9. septembra 2009, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 9. mája 2012, sp. zn. 2S 197/09-151, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 9. mája 2012, sp. zn. 2S 197/09-151, vo vzťahu k žalobe žalobcu v 2. rade p o t v r d z u j e.

Vo vzťahu k žalobe žalobcu v 1. rade rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 9. mája 2012, sp. zn. 2S 197/09-151 z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 9. mája 2012, sp. zn. 2S 197/09-151 zamietol podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) žaloby, ktorými sa žalobcovia v 1. a 2. rade domáhali preskúmania rozhodnutia žalovaného č. 13677/2009-SŽDD/z. 36133 z 9. septembra 2009, ktorým bolo zmenené prvostupňové kolaudačné rozhodnutie Banskobystrického samosprávneho kraja č. 2608/2008/ODI-rozh. z 19. marca 2008 týkajúce sa povolenia užívania stavby „EURÓPA Shopping center Banská Bystrica - Trosky, objekt SO 006 rekonštrukcia trolejového vedenia“ tak, že v úvodnej vete sa slová „EURÓPA SC, a.s., Malachitova 13, Banská Bystrica, IČO: 36 623 571, v zastúpení spoločnosťou EURÓPA Business Center, a.s., Kapitulská 12, Banská Bystrica, IČO: 36 634 611 nahrádzajú slovami „Európa Business Center, a.s., Kapitulská 12, Banská Bystrica, IČO: 36 634 611“.

Vo zvyšnej časti zostalo napadnuté rozhodnutie nezmenené. Kolaudačným rozhodnutím č. 2608/2008/ODI-rozh. z 19. marca 2008 Banskobystrický samosprávny kraj (ďalej len prvostupňový správny orgán“) povolil užívanie vyššie označenej stavby pozostávajúcej z: SO 006-1 provízorne trolejové vedenie; SO 006-2 rekonštrukcia trolejového vedenia; SO 006-3 ovládanie výhybiek; SO 006-4 prekládka 22 kV vedení; SO 006-5 prekládka napájacích vedení; SO 006-6 prekládka ovládacieho kábla; postavených na pozemkoch v k. ú. R. R., parc. č.: KN 3014,3424/2,3424/3 a v k. ú. A., parc. č.: KN-C 462/1,1312/1,1313,1297/3 (pôvodné čísla parciel).

Žalobou vedenou pod sp. zn. 2S 197/09 doručenou Krajskému súdu v Bratislave 19. októbra 2009 sa žalobca v 1. rade domáhal preskúmania zákonnosti vyššie uvedeného rozhodnutia žalovaného. V žalobe predovšetkým namietal znenie podmienky č. 6 kolaudačného rozhodnutia, kde je stanovené, že v súlade s podmienkou pod bodom č. 14 stavebného povolenia č. j. 2507/2005/OD z 15. augusta 2005, realizovaný stavebný objekt žalobca v 1. rade odovzdá bezodplatným prevodom žalobcovi v 2. rade. Žalobca v 1. rade namietal, že nemá voči žalobcovi v 2. rade žiadne zmluvné záväzky týkajúce sa bezodplatného prevodu stavby, neuzatvoril žiadnu zmluvu, v zmysle ktorej by bol povinný stavbu odovzdať, správny orgán mu nebol oprávnený uložiť uvedenú podmienku užívania. Ďalej žalobca v 1. rade uviedol, že 12. apríla 2007 s pôvodným stavebníkom, spoločnosťou EURÓPA SC, a. s., uzatvoril zmluvou o vzájomnej spolupráci. V článku č. 4 predmetnej zmluvy sa žalobca v 1. rade a pôvodný stavebník dohodli, že v okamihu podpisu zmluvy stavebník postupuje na žalobcu všetky práva a povinnosti, ktoré mu vyplývajú z platného stavebného povolenia, týkajúceho sa výstavby kruhového objazdu, súčasťou ktorého je aj predmetná stavba. V zmysle tejto zmluvy sa žalobca v 1. rade stal stavebníkom a tým aj vlastníkom stavby. Žalobca v 1. rade však nevstúpil do žiadnych iných práv a ani povinností spoločnosti EURÓPA SC, a. s. a nie je možné, aby bolo od neho vyžadované plnenie, na ktoré sa nikdy nezaviazal a na ktoré neexistuje žiadny platný právny titul. Záväzok žalobcu v 1. rade na plnenie uložené mu kolaudačným rozhodnutím v časti, ktorá bola potvrdená rozhodnutím žalovaného, nezakladá žalobcovi v 2. rade žiadny právny nárok. Žalobca v 1. rade s poukazom na § 18 ods. 13 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (ďalej len „cestný zákon“) tvrdil, že ak žalovaný požaduje od žalobcu v 1. rade vydanie stavby, t. j. všetky jej stavebné objekty, v prospech žalobcu v 2. rade, žalobca v 1. rade napriek tomu, že na takéto plnenie nie je povinný, je pripravený takéto plnenie uskutočniť za adekvátnu náhradu nákladov, ktoré súvisia s plnením, ktorým zvýšil výkonnosť stavby a celú stavbu zmodernizoval. Podľa názoru žalobcu v 1. rade, stavebný úrad nemá pri vydávaní stavebného povolenia, ani pri vydávaní kolaudačného rozhodnutia, oprávnenie rozhodovať o prípadnej povinnosti odovzdať stavbu, o ktorej patrí rozhodovať výlučne príslušnému súdu. Podľa názoru žalobcu v 1. rade, stavebný úrad tak rozhodol o otázke, ktorá nespadá do jeho právomoci a takéto rozhodnutie je preto nezákonné. Výrok o povinnosti odovzdať stavbu prekračuje aj rozsah stavebného zákona pre obsah a význam kolaudačného povolenia. Z hľadiska spôsobilosti stavby na jej užívanie je otázka jej odovzdania irelevantná a nemá žiadny vplyv na posúdenie povolenia užívať stavbu. Z uvedených dôvodov žiadal žalobca v 1. rade rozhodnutie žalovaného ako i prvostupňové rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie.

Žalobou z 18. novembra 2009, vedenou na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 3S 225/09, žiadal žalobca v 2. rade preskúmať zákonnosť toho istého rozhodnutia žalovaného, rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie.

Podľa jeho názoru sa správne orgány nevysporiadali riadne, určito, zrozumiteľne a v súlade so zákonom s nástupníctvom stavebníka - so žalobcom v 1. rade. Poukázal na § 68 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej len „Stavebný zákon“), podľa ktorého možno povoliť zmenu stavby pred dokončením. Podľa názoru žalobcu v 2. rade, aj prípadná zmena stavebníka je zmenou, ktorá sa môže dotknúť práv, právom chránených záujmov a povinností účastníkov stavebného konania. Zároveň však uviedol, že výrok rozhodnutia považuje za správny.

Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 2S 197/09-125 spojil veci o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného vedené pod sp. zn. 2S 197/09 a sp. zn. 3S 225/09 na spoločné konanie s tým, že ďalej konanie viedol pod sp. zn. 2S 197/09.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že z pripojeného administratívneho spisu krajský súd zistil, že prvostupňový správny orgán pod č. 2608/2008/ODI-rozh. vydal 19. marca 2008 kolaudačné rozhodnutie, ktorým povolil užívanie predmetnej stavby. V podmienkach užívania stavby sa

v bode 6 uvádza, že v súlade s podmienkou pod bodom 14 stavebného povolenia č. j. 2507/2005/OD z 15. augusta 2005, ktoré nadobudlo právoplatnosť 7. septembra 2005, bude zrealizovaný stavebný objekt zo strany žalobcu v 1. rade bezodplatným prevodom odovzdaný žalobcovi v 2. rade. Odovzdanie sa uskutoční písomnou formou, pričom súčasťou zápisu bude preukázanie funkčnosti objektu, kompletná projektová dokumentácia a fyzické odovzdanie. Na splnenie tejto povinnosti bola stavebníkovi, obchodnej spoločnosti EURÓPA SC, a.s. v zastúpení žalobcom v 1. rade určená dvojmesačná lehota. Po podaní odvolaní žalobcom v 1. rade a obchodnou spoločnosťou EURÓPA SC, a.s. o týchto rozhodol žalovaný 14. júla 2008 rozhodnutím č. 114774/2008-241 1/z. 33687 a prvostupňové rozhodnutie zmenil s tým, že nahradil pôvodného stavebníka žalobcom v 1. rade.

Na základe podanej žaloby Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 1 S 238/2008-126 zo 6. augusta 2009 zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného a vec vrátil správnym orgánom na ďalšie konanie, nakoľko žalovaný nepredložil administratívny spis v požadovanej podobe.

Žalovaný opätovne preskúmal rozhodnutie v celom rozsahu a dospel k názoru, že prvostupňový správny orgán vo svojom pôvodnom rozhodnutí z 19. marca 2008 nesprávne uviedol označenie stavebníka, ktorým bol podľa uzatvorenej zmluvy o spolupráci žalobca v 1. rade. Požiadavke oboch odvolateľov na vypustenie bodu 6 podmienok užívania stavby žalovaný nevyhovel z dôvodu, že podpisom zmluvy o spolupráci boli na žalobcu v 1. rade prevedené všetky práva a povinnosti, ktoré obchodnej spoločnosti EURÓPA SC, a.s. Banská Bystrica ako stavebníkovi vyplývali zo stavebného povolenia, týkajúceho sa výstavby kruhového objazdu vrátane všetkých procesných práv.

Krajský súd s poukazom na § 82 ods. 1, 2 a 3 Stavebného zákona a § 244 ods. 1 OSP uviedol, že predpokladom na úspešnosť žaloby spočívajúcej v zrušení napadnutého rozhodnutia správneho orgánu súdom je bezpochyby preukázané tvrdenie, že žalobca bol na svojich právach rozhodnutím ukrátený. V prejednávanom prípade však podľa názoru krajského súdu k takémuto zásahu do práv nedošlo ani u jedného zo žalobcov.

Pokiaľ ide o žalobcu v 1. rade, krajský súd poukázal na to, že ten nesúhlasil s podmienkou č. 6 užívania stavby uvedenou v kolaudačnom rozhodnutí o tom, že kolaudovaný stavebný objekt bude žalobcom v 1. rade bezodplatným prevodom odovzdaný žalobcovi v 2. rade do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Vychádzajúc z dikcie príslušných ustanovení Stavebného zákona (§ 82), vyústením kolaudačného konania má byť rozhodnutie povoľujúce užívanie stavby. V kolaudačnom konaní stavebný úrad najmä skúma, či sa stavba uskutočnila podľa dokumentácie overenej stavebným úradom v stavebnom konaní a či sa dodržali zastavovacie podmienky určené územným plánom zóny alebo podmienky určené v územnom rozhodnutí a v stavebnom povolení. Ďalej skúma, či skutočné realizovanie stavby alebo jej užívanie nebude ohrozovať verejný záujem, predovšetkým z hľadiska ochrany života a zdravia osôb, životného prostredia, bezpečnosti práce a technických zariadení. Podľa názoru krajského súdu predmetom posudzovania a rozhodovania stavebným úradom nie je priame vysporiadanie vzťahov medzi účastníkmi kolaudačného konania. Z obsahu administratívneho spisu je zrejmé, že v stavebnom povolení určená podmienka č. 14, zhodná s posudzovanou podmienkou č. 6 kolaudačného rozhodnutia, vychádzala z úmyslu dotknutých účastníkov konania o povolení stavby. Proti jeho zneniu neprotestovali, nepodali odvolanie. Stavebné povolenie Banskobystrického samosprávneho kraja č. j. 2507/2005/OD z 15. augusta 2005 nadobudlo právoplatnosť 7. septembra 2005.

Krajský súd ďalej poukázal na to, že povinnosti stavebníka a z toho plynúce oprávnenia tretích osôb možno vymáhať v prípade ich neplnenia len cestou podania žaloby na súd. Žalovaný stavebný úrad k tomuto podľa názoru krajského súdu nemal zákonný mandát. Podmienku č. 6 preskúmaného rozhodnutia žalovaného nemožno preto považovať za záväzujúcu žalobcu v 1. rade, majúcu akýkoľvek vplyv na jeho práva a povinnosti. Preto podľa názoru krajského súdu touto obsolentnou časťou výroku v žalobe napadnutého rozhodnutia žalobca v 1. rade nijako na svojich právach ukrátený nebol.

Pokiaľ ide o žalobcu v 2. rade, krajský súd uviedol, že tento namietal, že mala byť vykonaná zmena stavebníka v samostatnom konaní o zmene stavby pred dokončením. Zároveň žalobca v 2. rade uviedol, že výrok rozhodnutia považuje za správny. Samotným vyjadrením o správnosti výroku v žalobe napadnutého rozhodnutia žalobca v 2. rade podľa názoru krajského súdu potvrdil, že týmto rozhodnutím na svojich právach nebol ukrátený. Pre túto skutočnosť na jeho námietky o procesnom pochybení žalovaného nemožno prihliadať. Pokiaľ ide o požiadavky vznesené žalobcom v 2. rade v kolaudačnom konaní, o nedostatočnom vysporiadaní sa s prechodom práv a povinností stavebníka v stavebnom

konaní, táto podľa názoru krajského súdu nebola vzhľadom na vyjadrenú správnosť výroku rozhodnutia, opodstatnená a pokiaľ ide o požiadavku žalobcu v 2. rade na zachovanie vyššie opísanej podmienky č. 6, ktorú krajský súd považuje za nemajúcu žiaden právny účinok, táto bola žalovaným zachovaná.

Na základe zistených skutočností, po preskúmaní zákonnosti postupu a rozhodnutí správnych orgánov, dospel krajský súd v záveru, že tieto sú v súlade so zákonom, a preto žaloby, obsahujúce námietky, ktoré nemohli mať vplyv na zákonnosť napadnutých rozhodnutí, ako nedôvodné zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 250k OSP s tým, že neúspešným žalobcom ich náhradu nepriznal.

Včas podaným odvolaním sa žalobca v 1. rade domáhal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňové správne rozhodnutie v časti podmienky č. 6 zrušuje a vracia vec správny orgán na ďalšie konanie, v časti týkajúcej sa zamietnutia žaloby žalobcu v 2. rade ponechal rozsudok nedotknutý a aby mu boli priznané trovy konania ako aj trovy odvolacieho konania.

Podľa jeho názoru je ukrátený na svojich právach napadnutým rozhodnutím žalovaného a je v záujme ochrany jeho práv, aby takéto rozhodnutie v časti nezákonnej podmienky bolo zrušené. Žalobca tvrdil, že práve na základe toho, že takáto podmienka bola uvedená v prvostupňovom správnom rozhodnutí, ktoré bolo potvrdené rozhodnutím žalovaného, začal Banskobystrický samosprávny kraj ako dráhový úrad správne konanie vo veci uloženia pokuty podľa § 106 Stavebného zákona vo veci nedodržania podmienky č. 6 kolaudačného rozhodnutia. Podľa názoru žalobcu v 1. rade, na svojich právach je ukrátený prvostupňovým správny rozhodnutím, ako aj rozhodnutím žalovaného, minimálne v tom smere, že je nútený sa brániť v správnych konaniach, sporoch, ktoré vznikli alebo v budúcnosti môžu vzniknúť práve z dôvodu uloženia tejto podmienky v rozhodnutí. Bez zrušenia tejto podmienky v rozhodnutí nebude žalobca v 1. rade môcť predísť takýmto správny konaniam, resp. prípadným sporom.

Podľa jeho názoru, ak krajský súd skonštatoval, že na uloženie podmienky č. 6 nemal žalovaný zákonný mandát, čo znamená že správny orgán prekročil svoju právomoc, tak bolo namieste rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňové správne rozhodnutie v časti podmienky č. 6 zrušiť, nakoľko sa jedná o výrok rozhodnutia, ktorého vydanie nie je v súlade so zákonom, čo je podľa názoru žalobcu v 1. rade dôvodom k tomu, aby takéto rozhodnutie v tejto časti bolo zrušené pre nezákonnosť. Navyše, ak krajský súd v samotnom odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalovaný nemal zákonný mandát na uloženie takejto podmienky. Žalovaný uložením tejto podmienky prekročil svoju právomoc, podmienka č. 6 je v rozpore so zákonom a takéto rozhodnutie v tejto časti nemôže byť preto považované za rozhodnutie vydané v súlade so zákonom. V tejto súvislosti poukázal aj na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý vo svojich rozhodnutiach konštatoval, že nulita aktu je sama o sebe dôvodom pre jeho zrušenie súdom bez ohľadu na to, že žaloba túto skutočnosť nenamietala alebo žiadala o zrušenie z iných dôvodov (Rozhodnutie NS 4SŽ 88/1995, rozhodnutie NS 4S 34/ 1997).

Včas podaným odvolaním sa žalobca v 2. rade domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného, ako aj prvostupňového správneho orgánu zrušuje z dôvodov, že prvostupňový súd dospel podľa názoru žalobcu v 2. rade k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa názoru žalobcu v 2. rade, prvostupňový súd nesprávne zisťoval a posudzoval skutkový stav, keď sa nezaoberal jeho námietkami s poukazom na konanie správneho orgánu najmä v rozsahu zmeny subjektu - stavebníka od času vydania stavebného povolenia, až do vydania kolaudačného rozhodnutia, t.j. rozhodnutia, ktoré žalobca v 2. rade napáda. Žalobca v 2. rade si je v plnom rozsahu vedomý, že skutočnosť, ktorou podmieňoval svoj súhlas k stavbe a to, aby zrealizovaný stavebný objekt po jeho realizácii bol jemu bezodplatne odovzdaný, bola do kolaudačného rozhodnutia bez výhrad poňatá. Preto v rozsahu pre stavebníka uloženej podmienky v kolaudačnom rozhodnutí považoval žalobca v 2. rade výrok správneho orgánu za správny, keďže správny orgán uložil stavebníkovi bezodplatne odovzdať zrealizovaný stavebný objekt žalobcovi v 2. rade.

Žalobca v 2. rade sa však nestotožňuje s konaním správneho orgánu, keď s ním ako s účastníkom správneho - stavebného konania riadne nekonal, pokiaľ sa týka právneho nástupníctva stavebníka, ktoré akceptoval bez toho, aby o tom s účastníkmi správneho konania konal.

Opätovne poukázal na samotné vyjadrenia spoločnosti Európa Business Center, a.s., ako spoločnosti v

prospech ktorej bolo vydané kolaudačné rozhodnutie v spojení s rozhodnutím žalovaného, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 1. októbra 2008.

Uvedená spoločnosť vo všetkých svojich podaniach popiera, že by prevzala všetky povinnosti vyplývajúce zo stavebného povolenia. Vo svojich podaniach tvrdí, že sa na ňu nevzťahuje povinnosť odovzdať bezodplatne zrekonštruovaný objekt, ktorý bol predmetom stavby „EURÓPA Shopping center Banská Bystrica - Trosky, objekt SO 006 - rekonštrukcia trolejového vedenia“.

Na základe uvedeného je podľa názoru žalobcu v 2. rade zrejmé, že v rámci konania o povolenie stavby nepreukázal subjekt Európa Business Center, a.s. legitimáciu byť stavebníkom v konaní o povolenie stavby „EURÓPA Shopping center Banská Bystrica - Trosky, objekt SO 006 - rekonštrukcia trolejového vedenia“.

Na základe uvedeného sa žalobca v 2. rade domnieval, že krajský súd pochybil ak uviedol, že žalobca v 2. rade nebol na svojich právach ukrátený.

Podľa jeho názoru, prechod práv a povinností subjektov v tak zložitých a rozsiahlych konaniach ako bolo aj v danom prípade je potrebné posudzovať kvalifikovane v celom kontexte vzťahov správneho konania v tomto prípade konkrétneho stavebného konania. Prechod práv a povinností dohodnutý zmluvne zo subjektu, ktorý požiadal o vydanie stavebného povolenia na iný subjekt sa dotýka všetkých účastníkov konania a títo účastníci majú právo vyjadriť svoj súhlas, resp. nesúhlas k takému prechodu práv a povinností v rámci správneho konania. Pokiaľ sa im takéto právo odníme, nemožno pokladať takéto konanie správneho orgánu a jeho rozhodnutie za zákonné a spravodlivé. Takýmto postupom správneho orgánu sa ktorýkoľvek účastník správneho konania môže dostať do nevýhodnejšieho postavenia ako bol vo vzťahu k pôvodnému účastníkovi konania a to bez akejkoľvek možnosti takúto situáciu ovplyvniť. Každý správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné doklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Správny orgán v tomto prípade podľa názoru žalobcu v 2. rade pochybil, ak bez riadneho zistenia stavu veci a vyjadrení všetkých účastníkov konania k danej veci bez ďalšieho konal s iným stavebníkom - inou obchodnou spoločnosťou.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu z 27. augusta 2012 žiadal rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť pričom zdôraznil, že krajský súd sa v dostatočnom rozsahu vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami žalobcu v 1. aj v 2. rade a že žalobcovia v odvolaniach neuvádzajú žiadne nové skutočnosti, ku ktorým by bolo potrebné sa vyjadriť.

Žalobca v 1. rade sa vyjadril k odvolaniu žalobcu v 2. rade podaním z 29. augusta 2012 v ktorom žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu v časti týkajúcej sa žaloby žalobcu v 2. rade ako vecne správny potvrdil.

Vo svojom vyjadrení ďalej uviedol, že z odôvodnenia kolaudačného rozhodnutia vyplýva, že žalobca v 2. rade ako účastník konania sa vyjadroval ku kolaudačnému konaniu, vedel o tom, že žiadosť o vydanie kolaudačného rozhodnutia podal žalobca v 1. rade a že na základe zmluvy o vzájomnej spolupráci uzatvorenej medzi Európa SC a.s. a Európa Business Center, a.s. sa žalobca v 1. rade stal stavebníkom stavby, ktorá bola predmetom kolaudačného konania. Podľa jeho názoru účastník kolaudačného konania je oprávnený sa vyjadrovať v rámci kolaudačného konania ku stavbe a nie k osobe stavebníka. Právo účastníka konania vyjadriť svoj súhlas, resp. nesúhlas k prechodu práv a povinností dohodnutý zmluvne zo subjektu, ktorý požiadal o vydanie stavebného povolenia na iný subjekt, ktoré uvádza žalobca v 2. rade vo svojom odvolaní, nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu, o čom svedčí aj skutočnosť, že žalobca v 2. rade vo svojom odvolaní ani neuvádza, na základe akého právneho predpisu, by mal mať právo vyjadrovať sa k prechodu práv a povinností zo stavebného povolenia na iný subjekt.

Žalobca v 1. rade tiež poukázal na to, že žalobca v 2. rade zavádzajúcim spôsobom spája dve samostatné veci a to prevod práv a povinností vyplývajúcich zo stavebného povolenia a povinnosť odovzdať bezodplatne zrekonštruovaný objekt, ktorý bol predmetom stavby.

Žalobca v 1. rade vždy tvrdil a tvrdí, že na základe Zmluvy o vzájomnej spolupráci, ktorú žalobca v 1. rade uzatvoril s Európa SC a.s. prešli na žalobcu v 1. rade práva a povinnosti, ktoré spoločnosti Európa SC a.s. ako stavebníkovi vyplývajú z platného stavebného povolenia týkajúceho sa výstavby kruhového objazdu - súčasťou, ktorého je aj predmetná stavba. V zmysle tejto zmluvy sa stal žalobca v 1. rade

stavebníkom a tým aj vlastníkom stavby.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia podľa názoru žalobcu v 1. rade správne právne posúdil, že nie je predmetom posudzovania a rozhodovania stavebným úradom priame vysporiadanie vzťahov medzi účastníkmi kolaudačného konania, že žalovaný stavebný úrad k uloženiu takejto podmienky nemal zákonný mandát a nemožno preto podmienku č. 6 preskúmaného rozhodnutia žalovaného považovať za zaväzujúcu žalobcu v 1. rade a majúcu akýkoľvek vplyv na jeho práva a povinnosti. Žalobca v 1. rade už v žiadosti o vydanie kolaudačného rozhodnutia uviedol, že je stavebníkom na základe zmluvy o vzájomnej spolupráci. Účastníkom kolaudačného konania bol aj žalobca v 2. rade, to znamená, že mu žiadnym spôsobom nebolo odňaté právo vyjadriť sa ku konaniu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, podľa § 10 ods. 2 OSP, preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, bez nariadenia pojednávania, podľa § 250ja ods. 2 a § 214 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk, a dospel k záveru, že odvolaniam žalobcov nie je možné vyhovieť.

Rozsudok bol verejne vyhlásený 16. októbra 2013 podľa § 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa ods. 3 rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumiejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten, o koho práva ide.

Predmetom súdneho preskúmania je zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného, ako aj správneho orgánu prvého stupňa pri vydaní kolaudačného rozhodnutia, predmetom ktorého bolo povolenie užívania stavby "EURÓPA Shopping center Banská Bystrica - Trosky, objekt SO 006 rekonštrukcia trolejového vedenia, pozostávajúcej z: SO 006-1 provizórne trolejové vedenie; SO 006-2 rekonštrukcia trolejového vedenia; SO 006-3 ovládanie výhybiek; SO 006-4 prekládka 22 kV vedení; SO 006-5 prekládka napájacích vedení; SO 006-6 prekládka ovládacieho kábla; postavených na pozemkoch v k. ú. R., parc. č.: KN 3014,3424/2,3424/3 a v k. ú. A., parc. č.: KN-C 462/1,1312/1,1313,1297/3 (pôvodné čísla parciel).

Podľa § 70 Stavebného zákona, stavebné povolenie a rozhodnutie o predĺžení jeho platnosti sú záväzné aj pre právnych nástupcov konania.

Podľa § 76 ods. 1 dokončenú stavbu, prípadne jej časť spôsobilú na samostatné užívanie alebo tú časť stavby, na ktorej sa vykonala zmena alebo udržiavacie práce, pokiaľ tieto stavby vyžadovali stavebné povolenie, možno užívať len na základe kolaudačného rozhodnutia.

Podľa § 81 ods. 1 v kolaudačnom konaní stavebný úrad najmä skúma, či sa stavba uskutočnila podľa dokumentácie overenej stavebným úradom v stavebnom konaní a či sa dodržali zastavovacie podmienky určené územným plánom zóny alebo podmienky určené v územnom rozhodnutí a v stavebnom povolení. Ďalej skúma, či skutočné realizovanie stavby alebo jej užívanie nebude ohrozovať verejný záujem, predovšetkým z hľadiska ochrany života a zdravia osôb, životného prostredia, bezpečnosti práce a technických zariadení.

Podľa § 82 ods. 1 kolaudačným rozhodnutím sa povoľuje užívanie stavby na určený účel, a ak je to potrebné, určia sa podmienky užívania stavby.

Podľa ods. 2 v kolaudačnom rozhodnutí môže stavebný úrad určiť podmienky vyplývajúce zo všeobecných technických požiadaviek na výstavbu, odstránenie drobných nedostatkov skutočného realizovania stavby zistených pri kolaudačnom konaní a určiť primeranú lehotu na ich odstránenie. Môže tak urobiť iba v prípade, že ide o nedostatky, ktoré neohrozujú zdravie a bezpečnosť osôb a nebránia vo svojom súhrne riadnemu a nerušenému užívaniu stavby na určený účel; inak kolaudačné rozhodnutie nevydá.

Podľa ods. 3 v podmienkach užívania stavby stavebný úrad podľa druhu a účelu stavby uloží najmä vyznačenie drobných odchýlok do overenej dokumentácie stavby, ktoré stavebný úrad vzal na vedomie, a ďalšie povinnosti na zabezpečenie verejných záujmov, na ochranu práv a oprávnených záujmov účastníkov, na zabezpečenie záujmov starostlivosti o životné prostredie, bezpečnosť a ochranu zdravia ľudí, požiarnu bezpečnosť a zabezpečenie prístupu osobám s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, viazaný rozsahom odvolaní, preskúmal rozsudok krajského súdu a dospel k záveru, že odvolania žalobcu v 1. a 2. rade nie sú dôvodné avšak zároveň dospel k záveru, že právny názor krajského súdu obsiahnutý v predmetnom rozsudku nie je správny napriek tomu, že vo vzťahu k žalobcovi v 2. rade rozhodol krajský súd správne, keď žalobu zamietol.

Odvolací súd považuje v prvom rade za potrebné ozrejmiť, že stavebné konanie ako i kolaudačné konanie sú v podstate dva ucelené druhy konaní, ktoré však na seba v jednotlivých fázach nadväzujú. Pri stavebnom konaní príslušný správny orgán skúma najmä splnenie podmienok, uvedených v ust. § 62 Stavebného zákona, a finálne v kladnom prípade vydá časovo obmedzené stavebné povolenie, v ktorom určí záväzné podmienky uskutočnenia a užívania stavby a rozhodne o námietkach účastníkov konania. Nadobudnutím právoplatnosti sa považuje konanie za právoplatne skončené.

Následne až po dokončení stavby prichádza do úvahy konanie, ktoré je upravené v siedmom oddieli Stavebného zákona pod názvom „Kolaudácia stavieb“, nakoľko dokončenú stavbu možno užívať až po vydaní kolaudačného rozhodnutia. Predmet kolaudačného konania je upravený v ust. § 81 ods. 1 Stavebného zákona, podľa ktorého príslušný správny orgán skúma najmä, či sa stavba uskutočnila podľa dokumentácie overenej stavebným úradom v stavebnom konaní a či sa dodržali zastavovacie podmienky určené územným plánom zóny alebo podmienky určené v územnom rozhodnutí a v stavebnom povolení. Ďalej skúma, či skutočné realizovanie stavby alebo jej užívanie nebude ohrozovať verejný záujem, predovšetkým z hľadiska ochrany života a zdravia osôb, životného prostredia, bezpečnosti práce a technických zariadení.

Kolaudačné rozhodnutie sa vydáva na žiadosť stavebníka a cieľom žiadosti je získať povolenie na užívanie stavby. Keď stavebný úrad v kolaudačnom konaní zistí, že všetky podmienky vyplývajúce zo stavebného prípadne územného rozhodnutia boli splnené a užívaniu stavby nebránia žiadne zákonné prekážky, kolaudačné rozhodnutie vydá. V opačnom prípade kolaudačné rozhodnutie nevydá, alebo kolaudačné konanie preruší. Z tohto pohľadu je potrebné vnímať zmysel a účel kolaudačného konania.

V predmetnom prípade bol žiadateľom o vydanie kolaudačného rozhodnutia žalobca v 1. rade ako subjekt, na ktorého pôvodný stavebník EUROPA SC a.s. previedol zmluvou všetky práva a povinnosti vyplývajúce mu zo stavebného povolenia, t. j. nepochybne vo vzťahu k stavebnému úradu sa stal žalobca v 1. rade právnym nástupcom pôvodného stavebníka. V tomto kontexte žalobca v 1. rade nemohol byť na svojich právach vydaním kolaudačného rozhodnutia ukrátený, nakoľko zo strany stavebného úradu bolo jeho žiadosti vyhovie a ním požadované kolaudačné rozhodnutie bolo vydané.

Iba v prípade, ak by kolaudačné rozhodnutie stavebný úrad nevydal, bol by podľa názoru odvolacieho súdu stavebník, ktorý o jeho vydanie žiadal, oprávnenou osobou na podanie žaloby, nakoľko iba v takomto prípade mohlo dôjsť k zásahu do jeho práv a právom chránených záujmov.

Účastník kolaudačného konania, ktorého žiadosti o vydanie kolaudačného rozhodnutia bolo rozhodnutím stavebného úradu vyhovie, nie je osobou oprávnenou na podanie žaloby podľa § 250d ods. 3 v súvislosti s § 247 ods. 1 OSP.

Podľa § 247 ods. 1 OSP, podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu,

a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250d ods. 3, súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Vzhľadom k tomu, že žalobca v 1. rade podal žalobu proti rozhodnutiu, ktorým bolo zo strany správnych orgánov jeho žiadosti v celom rozsahu vyhovené, dospel odvolací súd k záveru, že tento nebol osobou oprávnenou na podanie žaloby, a preto v tejto časti rozsudok krajského súdu zrušil a konanie podľa § 221 ods. 2 OSP zastavil.

Navyše, neušlo pozornosti odvolacieho súdu, že žalobca v 1. rade bol, ako zástupca pôvodného stavebníka, účastníkom už aj stavebného konania, v rámci ktorého boli posudzované aj otázky týkajúce sa budúceho užívania zrealizovanej stavby. Ako takému mu bolo od začiatku známe, na základe akých právnych úkonov bola do stavebného povolenia zahrnutá podmienka bezodplatného prevodu zrealizovanej stavby na žalobcu v 2. rade. Na tomto mieste odvolací súd zdôrazňuje, že v tomto konaní neprináleží súdom preskúmať správnosť postupu a rozhodnutia stavebného úradu pokiaľ ide o stavebné povolenie, nakoľko stavebné konanie bolo vydaním stavebného povolenia právoplatne skončené a v ňom zahrnuté podmienky na realizáciu stavby sa stali pre stavebníka, ako aj jeho právnych nástupcov, záväzné. Preto v zásade vychádza z toho, že správny orgán mal zákonný dôvod a podklad na to, aby takúto podmienku do stavebného povolenia zahrnul. Avšak, ako vyplýva z administratívneho spisu a vyjadrení žalobcu v 2. rade v odvolacom správnom konaní, ale aj z vyjadrenia účastníka správneho konania, Mesta Banská Bystrica, súhlas žalobcu v 2. rade so stavebným povolením bol nevyhnutný z toho dôvodu, že stavba - rekonštrukcia trolejového vedenia, sa týkala trolejového vedenia, ktoré bolo vo výlučnom vlastníctve žalobcu v 2. rade, resp. jeho právneho predchodcu a podkladom pre zahrnutie podmienky č. 14 do stavebného povolenia bola zmluva o budúcej zmluve, ktorou sa zaviazal pôvodný stavebník bezodplatne previesť predmet rekonštrukcie po jej vykonaní do vlastníctva vlastníka veci - žalobcu v 2. rade.

Keďže na základe zmluvy o spolupráci, ktorej existenciu ani jeden z účastníkov konania nepopiera, prevzal žalobca v 1. rade na základe článku VI bod 2 na seba všetky práva a povinnosti pôvodného stavebníka, čím došlo len k zdôrazneniu podmienky obsiahnutej v § 70 Stavebného zákona, potom akékoľvek jeho námietky o prekročení právomoci stavebného úradu v súvislosti s doslovným prevzatím tejto podmienky do kolaudačného rozhodnutia sú irelevantné, keď od samého počiatku vedel, že pôvodný stavebník sa na takýto postup zaviazal a v stavebnom konaní proti tejto podmienke nevzniesol žiadne námietky.

Preto aj keby existovali dôvody na prieskum uvedeného kolaudačného rozhodnutia len na základe žaloby žalobcu v 1. rade, ktoré podľa názoru odvolacieho súdu neexistujú, musel by odvolací súd dospieť k záveru, že práva a povinnosti žalobcu neboli postupom správnych orgánov dotknuté a že tieto postupovali v súlade so zákonom.

Pokiaľ ide o žalobcu v 2. rade, odvolací súd sa stotožnil s názorom krajského súdu, že tento nemohol byť v žiadnom prípade ukrátený na svojich právach, avšak z odlišných dôvodov.

Žalobca v 2. rade namietal, že stavebný úrad a následne rovnako žalovaný pochybili, keď nevenovali dostatočnú pozornosť zmene v osobe stavebníka. V tejto súvislosti odvolací súd upozorňuje na to, že riešenie právneho nástupníctva v osobe stavebníka nie je predmetom konania o zmene stavebného povolenia bez ohľadu na to, či je predmetom stavebného povolenia jednoduchá, alebo zložitá stavba. Z § 70 Stavebného zákona vyplýva, že stavebné povolenie je záväzné aj pre právnych nástupcov stavebníka, čím je táto otázka zreteľne a zrozumiteľne vyriešená. Navyše, v prejednávanom prípade, ako bolo uvedené vyššie, sa právny nástupca pôvodného stavebníka, žalobca v 1. rade zmluvou o spolupráci zaviazal, že preberá všetky práva a povinnosti pôvodného stavebníka, ktoré preňho vyplývajú zo stavebného povolenia, čím povinnosť zakotvenú v § 70 Stavebného zákona iba zdôraznil.

Žalovaný ani stavebný úrad preto nepochybili, keď o zmene stavebníka nekonali v samostatnom konaní

o zmene stavebného povolenia, nakoľko predmetom konania o zmene stavebného povolenia sú otázky uvedené v § 60 a nasl. Stavebného zákona, medzi ktoré zmena v osobe stavebníka nepatrí. Pokiaľ žalobca v 2. rade namietal, že v správnom konaní boli porušené jeho ústavné práva, tieto námietky odvolací súd posúdil ako irelevantné, nakoľko správne orgány oboch stupňov s ním konali ako s účastníkom konania.

Za týchto skutkových okolností napadnuté rozhodnutie žalovaného je podľa názoru odvolacieho súdu vydané na základe riadne a dostatočne zisteného skutočného stavu a správne právne posúdené.

Preto ak krajský súd dospel k právnomu záveru totožnému so záverom správnych orgánov oboch stupňov a rozhodol, že preskúmaným rozhodnutím žalovaného správneho orgánu nedošlo k porušeniu zákona a chránených záujmov žalobcov, tento jeho názor vovzťahu k žalobcovi v 2. rade považoval odvolací súd v rozsahu a z dôvodov uvedených vyššie, za správny.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniam žalobcov nevyhovel a s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu rozsudok Krajského súdu v Bratislave v časti týkajúcej sa žaloby žalobcu v 1. rade zrušil a konanie zastavil podľa § 221 ods. 2 OSP a v časti žaloby žalobcu v 2. rade ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP, nakoľko žalobcovia v odvolacom konaní nemali úspech a žalovanému náhrada trov konania zo zákona nepatrí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.